

**Sprawozdanie z realizacji
Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Niebylec
na lata 2016-2025 za 2021 r.**

Przemoc w rodzinie to działania skierowane przeciwko osobom bliskim, które naruszają ich prawa oraz dobra osobiste, powodują cierpienie tak fizyczne jak i psychiczne oraz mają na celu utrzymanie nad nimi kontroli. Przemoc w rodzinie to zjawisko zarówno osobiste, jak i społeczne. Może jej doświadczyć każdy, bez względu na miejsce zamieszkania, wykształcenie, status materialny czy społeczny. Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy (przemoc fizyczna, psychiczna, ekonomiczna, seksualna), jednakże niezależnie od tego, każda z nich stanowi zagrożenie i jest przestępstwem z art. 207 Kodeksu Karnego.

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390) do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym m. in. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Głównym celem Programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności działań pomocowych wobec rodzin dotkniętych problemem przemocy na terenie gminy Niebylec.

Zgodnie z zapisami Programu monitoring i ewaluacja programu jest prowadzona przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, który do 31 marca każdego roku składa Wójtowi Gminy Niebylec roczne sprawozdanie z realizacji zadań programowych. Sprawozdanie to obrazuje skalę problemów związanych z przemocą w rodzinie, a także stanowi podsumowanie działań podejmowanych przed podmioty tworzące lokalny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny w obecnym składzie został powołany Zarządzeniem Nr 1/2018 z dnia 2 stycznia 2018 r. Wójta Gminy Niebylec i w jego skład wchodzi przedstawiciele:

- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Niebylcu,
- Posterunku Policji w Niebylcu,

- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Niebylcu,
- Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Strzyżowie,
- Przychodni Medycyny Rodzinnej w Niebylcu,
- Oświaty- pedagog szkolny
- Towarzystwa Miłośników Ziemi Niebyleckiej.

Członkowie Zespołu interdyscyplinarnego działają na podstawie wyżej wymienionych aktów prawnych oraz porozumień zawartych między Wójtem Gminy Niebylec a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w skład zespołu interdyscyplinarnego. Obsługę organizacyjno- techniczną zespołu zapewnia GOPS Niebylec.

W 2021 r. odbyło się 4 posiedzenia Zespołu (marzec, czerwiec, wrzesień, grudzień), podczas których omawiane były bieżące sprawy dotyczące procedury „Niebieska Karta”. Członkowie Zespołu diagnozowali sytuację w poszczególnych rodzinach, wymieniali się informacjami, omawiali możliwości udzielania odpowiedniego wsparcia rodzinie. Analizowane były również możliwości dotyczące profilaktyki, rozpowszechniania wiedzy na temat przeciwdziałania przemocy w środowisku lokalnym, podnoszenia kwalifikacji osób pracujących z rodziną dotkniętą przemocą. Z przebiegu spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, że interdyscyplinarność to szybki i pełen przepływ informacji między służbami, możliwość podjęcia działań skutecznych, zaplanowanych oraz skoordynowanych.

Podjęmowanie interwencji w rodzinie dotkniętej problemem przemocy odbywało się w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”. W 2021 r. do przewodniczącego Zespołu wpłynęło 21 formularzy „Niebieskich Kart”, a przemoc dotyczyła ogółem 20 rodzin. Najczęściej zgłaszanymi formami przemocy była przemoc psychiczna i fizyczna. Przewodniczący Zespołu utworzył 20 grup roboczych do pracy w danej rodzinie, ponadto kontynuowano pracę 3 grup roboczych utworzonych w 2020 r. Spotkania grup roboczych odbywały się raz w miesiącu. Na pierwsze spotkanie grupy roboczej były zapraszane ofiary przemocy i sporządzano plan pomocy rodzinie. Na kolejne spotkanie były wzywane osoby podejrzane o stosowanie przemocy w rodzinie, z zachowaniem dystansu czasowego. Z każdego spotkania grupy roboczej był sporządzany protokół.

Podczas posiedzeń grup roboczych sporządzono:

- 7 formularzy „Niebieskiej Karty” część C (z osobami doświadczającymi przemocy),
- 4 formularze „Niebieskiej Karty” część D (z osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy).

Realizując cele określone Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie podjęto następujące działania:

CEL I

Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców gminy Niebylec na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie oraz sposobów radzenia sobie z tym problemem:

- W ramach działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży Zespół Interdyscyplinarny zorganizował zajęcia profilaktyczne dla uczniów klas VI-VIII w sześciu największych szkołach z terenu gminy Niebylec. Warsztaty pt. „Zapobieganie agresji i przemocy rówieśniczej” przeprowadziło Centrum Szkoleniowo-Terapeutyczne SELF. Ich celem było kształtowanie umiejętności rozpoznawania, nazywania i wyrażania emocji, uczenie sposobów radzenia sobie z nimi i rozwiązywania konfliktów. W warsztatach uczestniczyło łącznie 180 uczniów.

- Na stronie internetowej gminy Niebylec umieszczono informacje o „Kampanii 16 dni Akcji przeciw przemocy ze względu na płeć”, która trwała od 25 listopada do 10 grudnia 2021 r.

- Podczas posiedzeń grup roboczych każdej osobie wezwanej i zaproszonej przekazano broszury informacyjne odpowiednio dla ofiar oraz dla sprawców przemocy w rodzinie:

„ Jak radzić sobie z przemocą. Porady psychologiczne dla osób doznających przemocy”,
„ Nadużywanie alkoholu a problem przemocy domowej”,
„ Prawne aspekty przeciwdziałania przemocy w rodzinie”,
„ Procedura Niebieskiej Karty- podstawowe informacje”.

- Prowadzono tablicę informacyjną w GOPS Niebylec, na której zamieszczane są informacje o przemocy w rodzinie, placówkach i instytucjach udzielających pomocy osobom dotkniętym problemem przemocy w rodzinie,

- Pracownicy socjalni w godzinach pracy ośrodka udzielali informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Codzienne w godzinach od 7.00 do 15.00. Również podczas pracy socjalnej w terenie udzielali informacji i wsparcia.

- Pedagog szkolny udzielał poradnictwa w szkole dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych problemem przemocy.

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Niebylcu informowała osoby nadużywające alkohol oraz członków ich rodzin o zasadach kierowania na leczenie odwykowe oraz gdzie można udać się po pomoc w przypadku doznawania lub stosowania przemocy.

- Dzielnicowi podczas wykonywania obowiązków służbowych odwiedzali rodziny dotknięte problemem przemocy, sprawdzali stan ich bezpieczeństwa, informowali sprawców przemocy o odpowiedzialności karnej.

CEL II

Wspieranie ofiar przemocy w sytuacjach kryzysowych:

- powołano 20 grup roboczych, które podejmowały działania na rzecz poszczególnych rodzin, w których występuje przemoc, ponadto kontynuowano pracę 3 grup roboczych utworzonych w 2020 r.
- 20 rodzin objęto pracą socjalną (wizyty w rodzinie, rozmowy, wsparcie, udzielanie informacji),
- w 20 rodzinach dzielnicowi przeprowadzali systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- 3 rodziny uzyskały pomoc finansową zgodnie z ustawą o pomocy społecznej,
- 5 rodzin otrzymało skierowanie do pomocy żywnościowej z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa,
- skierowano 1 wniosek do sądu o wgląd w sytuację rodziny,
- 1 rodzina była objęta wsparciem asystenta rodziny,
- 1 dziecko skierowano na bezpłatny letni wypoczynek w Myczkowcach.

CEL III

Zapewnienie pomocy psychologicznej i prawnej rodzinom dotkniętym problemem przemocy:

- Członkowie grup roboczych i zespołu interdyscyplinarnego informowali o możliwości uzyskania bezpłatnej pomocy prawnej w Punkcie Nieodpłatnej Pomocy w siedzibie GOPS Niebylec oraz o Bezpłatnej Pomocy Prawnej, Psychologicznej i Materialnej dla osób poszkodowanych przestępstwem i członków i rodzin w Strzyżowie,
- Pedagog szkolny udzielał poradnictwa w szkole dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych problemem przemocy,
- 12 osób skorzystało z pomocy psychologicznej w Punkcie Konsultacyjnym Pomocy Rodzinie w Niebylcu (pierwsza i trzecia sobota miesiąca w siedzibie GOPS Niebylec oraz w innych terminach ustalanych indywidualnie).

CEL IV

Zwiększenie skuteczności działań wobec sprawców przemocy w rodzinie:

- skierowano 6 wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o podjęcie czynności zmierzających do orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- sprawcy przemocy, którzy zgłosili się na spotkanie grupy roboczej otrzymali ulotki informacyjne dotyczącą skutków stosowania przemocy oraz instytucji realizujących program korekcyjno- edukacyjny,
- 8 osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie poinformowano o możliwości udziału w programie korekcyjno- edukacyjnym organizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzyżowie

CEL V

Podnoszenie poziomu wiedzy i kompetencji osób działających na rzecz rodzin dotkniętych przemocą

Pracownicy socjalni oraz przedstawiciele innych instytucji pracujący bezpośrednio z rodziną uwięzioną w przemoc na bieżąco podnoszą kwalifikacje. W 2021 r. zmieniła się formuła uczestnictwa w szkoleniach. Z powodu epidemii COVID-19 uczestnictwo przybrało formę on-line, jednak nie przeszkodziło to w aktywnym udziale pracowników w wielu szkoleniach między innymi:

- „Ochrona osób doznających przemocy w rodzinie w świetle obowiązującego prawa z uwzględnieniem perspektywy psychologicznej”- PARPA,
- „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w świetle obowiązujących przepisów” – Fundacja Feniks.

Realizacja zadań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Niebylec przyczyniła się w szczególności do zwiększenia dostępności pomocy dla osób dotkniętych przemocą oraz podniesienia świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie. Poszczególne działania były dostosowane do zmieniających się potrzeb i zagrożeń. Uwzględniały w szczególności zapobieganie zjawisku przemocy poprzez systematyczną realizację różnych form oddziaływań skierowanych do społeczności lokalnej.